

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken November 4-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Német újságaiuk ilyen levelet közle-
nek olvasóikkal Straszburból Ok-
tob. 21-dik napján: — „Itt és faluinkon
közönséges ijedség uralkodik vagy két na-
poktól fogva. Frantzia országnak a' Szö-
vettséges Hatalmasságok ellen támadandó
hadakozásáról való híreket terjesztettek-
el igen gyáva színek alatt; erőssítették, hogy
Alsatziát, Lotharingiát, és *Franch-
Comte* tartományát, egy Fejedelemaszszony'
számára kívánják; hogy egy Austriai armá-
da a' Rénus felé útban volna; hogy
azok a' tüzek, a' mellyek Oktob. 18-dik
napján a' Zweybrückeni és a' Ré-
nus job partján lévő hegyek tetejeiken
szemléltettek, a' népnek felköltésére való
jeladások lettek volna; hogy Hertzeg
Talleyrand Bétset elhagyta volna —
's több e'féle képtelenségek. Hozzá ad-
ták ezen költeményekhez azon hadi készü-
leteket is, mellyeket Frantzia ország' ré-
széről képzeltek tétettetni. Még azt is érö-
sítették, hogy a' Schlettstadi ti ka-
puk néhány órákig már bezárattatva is let-
tek volna. A' dologhozért emberek ugyan
leuevették az e'féle híreket: de mások-
ban tsakugyan olly felindulást okoztak
ezek, hogy a' Departamentek' előjárói
szükségesnek lenni tartották a' Straszb-

burgi újság által Oktob. 22-dikén ilyen
hirdetést kiadatni: —,

„Megbatalmaztunk arra, hogy kö-
zönséges módon kihirdessük, hogy azok
a' hírek költemények légyenek, mellye-
ket a' rosz gondólkodásu emberek elszé-
lesztettek: hogy tudni illik, Frantzia Ország
a' Rénus mellett lévő tartományainak egy
részét másnak fogná engedni, és hogy a'
Szövettségeseknek seregeik a' Rénus tulsó
partján számosittatnának. Soha sem vol-
tak a' környülállások megnyugtatóbbak és
békeségebbek, mint most. Az Október
18-dikán a' Bádenni hegyek tetején szem-
léltetett tüzek nem egyebek, hanem tsak
a' Lipsiai ütközetért való örvendezés-
nek jelei voltak. Polgárjaink kötve higye-
nyenek az olyan embereknek, a' kik e'fé-
léket hírlélnek, 's úgy nézzek őket, mint
a' közönséges rendnek megháborított, és
a' tsendességnek ellenségeit. Ezek már
vigyázat alatt vannak, 's nem soká bé fog-
ják érní őket, 's a' többi.,,

A' Követek' házában mostanság elő-
fordúlt tárgyak között nem volt fontosabb
annál, mint a' Kivándorlottaknak
jóságaikat illető kérdés. Nem régen egy
törvényprojektomot hozott vala a' Király-
tól Minister Ferrand (a' ki az ólta
Gróffá tétetett) ezen ház' elcibe, 's a' mint

szokás, s egy hosszú beszédet is tartott ezen alkalmatossággal, melly által a' Királyi projektumot rész szerént bővebben megmagyarázta, rész szerént annak helybe való hagyását javasolta. A' Követek' háza akkor a' projektumot a' Minister beszédjével egyetemben biztosság' elibe adta megfontolás végett, melynek Bedoc nevé szószólója Oktober 17-dik napján elő adta közönséges gyűlésben a' biztosság' vélekedését, s egyszersmind egy környűl-áltásos, szabad, és meglehetősen keménységű beszédet is mondott-el, melyben azt mondta, hogy a' Minister nagyon elhávozott a' maga magyarázatjában a' Király' projektumának értelmétől. Minthogy ez a' tárgy igen nevezetes a' Frantzia revoluziónak historizjára nézve: mi sem mellőzhetjük-el a' Bedoc beszédjéből a' fontosabb kifejezéseket, mellyek itt következnek: —

„A' Király a' maga visszajövelekor üzugségesképpen a' Kivándorlottakra kéntelenített fordítani szemeit. Igasságos s természetszerént való volt az, hogy a' Király a' maga minden alattvalóira fordított tyájas gondoskodásának tárgyai között, a' maga szerentselensége' társainak s hűségese szolgainak állapotokat tette elsőnek. Már Jun. 4 dikén kiyilatkoztatva vala s Felsége, hogy az elvétellett jószágokat, mellyek még el nem idegenítették, előbbeni tulajdonosaiknak vissza akarja adatni. Aug. 21-dikén hasonló hajlandóságát jelentí ki s Felsége, egyszersmind azt is kiyilatkoztatta, hogy a' kivándorltnak minden jelét egészen el akarja törteni. A' Kivándorlott familiák azonközben még mind ezek által a' nyilatkoztatások s rendeletek által is vissza nem tételtek vala a' magok szabad jószágaikba. Mi tehát még egy új törvényt vártunk ezen tárgy eránt, s egy ertelemben voltunk a' Monarkhanak nagy lelkű és jól tévő célzásaival. Ez a' törvény, mint projektum, Urainal már előtökbe is terjesztetett, és

ti úgy találtatok, hogy ebben a' Királyjósága és igasságos volta a' legnagyobb böltsességgel legyen összekötve. Láttatok ebben azt a' nagy vigyázást, a' mellyel minden elkerültetett, a' mi az egész polgai társaságnak és tulajdonnak principumait megsérthetné. Ezt a' szelid gondolkodást kétségkívül háládotossággal meg fogja emélni a' nemzet. Sőt azok magok is méltó tekintettel fogják ezen törvényt fogadni, a' kiket ez illet. —

„De mennél nagyobb tisztelettel kell nekünk a' Király' gondolkodása' módját magasztalunk, mennél inkább tudjuk mi azt a' böltséget' bészülni, a' melly eből a' törvényprojektumból kivilágolt: annál inkább megilletettünk mi, valamint szintén Urain ti magatok is azon nagy különbség által, melly a' Minister Ferrand Ur magyarázta és ezen törvényprojektom között talaltatik. Ez a' különbség, maga a' törvényprojektom, s annak indító okait illető magyarázat között. Elly nagy, hogy ha amarral eszerent kelleve íteletet tennünk, egészen elvédnénk a' dolognak megvizgálásában. Fajdalmas érzékenységgel szemleli a' biztosság' magát készeretenni arra, hogy a' gyűlés' figyelmetességét egy kevés ideig a' Ferrand Ur beszéde által foglalatoskodtassa: de a' háza' java és a' Királyé, a' mellyeket egymástól elválasztani soha nem lehet, s annak szükséges volta, hogy azt a' bizodalmat, mellyet ez a' beszéd meggyengített, ismét vissza szerezhessük, nekünk ezt el mellőzhetően köteleességünké teszik.

„A' biztosság' azonközben így is, midőn a' Ferrand úr magyarázatjára, némelly megjegyzéseket teszi, nállánál böltsében tselekedvén, nem bocsátkozik belé azon éppen olyan haszon nélkül való bírat veszedelmes vitatásába annak a' hibának, mellyel a' mi hosszú és lármás revoluziónknak ideje alatt egygyik vagy másik rész vádolthatott; a' biztosság' nem

fog a' tévelygéseknek, a' mindenik rész-
től tetetett áldozatoknak, a' szerentséltén-
ségeknek, 's közönséges hibázásoknak a'
bóltissasággal ellenkező vizgálásába bocsát-
kozni. És mit is használna annak kinyo-
mozása, hogy az egymással egészen el-
lenkező hitző történetek között mitsoda
összszetszatólódásoknak lehetett helye? mit
használna példának okéért azt kitanúlni,
hogy talán a' leglúnyösebb tsefkezetek
az első, nem bóltis ellentállásoknak, eike-
rűlhetetlen következtetések voltak? —

„Vagynak, Uraim, a' nemzeteknek
historiákban olyan criticus időz. kaszok,
's a' századoknak tulajdonságaikban for-
dúlnak etó olly változások, midőn az em-
beri bizonytalan erővel bíró kész nem bír
azzal a' tehetséggel, hogy a' jönak és
rosznak mérő serpenyőjét megtarthassa.
Bóltsebb, emberibb, és bátorságosabb,
minden megtörténtek után való vizgalo-
dást igaz indulattal a' felejdekenységek
mélysegebe temetni, 's egymás eránt min-
den fenatartás, 's minden visszatekingetés
nélkül, közönségesen megengesztelődni. —

„Azonban tsakugyan meg kell kér-
denünk Ferrand urat, hogy: valyon
azok, a' kik a' magok véreket hazájok-
nak szolgálatjában ontották-ki, valyon
azok a' magok hazájokhoz és Királyokhoz
való szeretetjének tisztességes áldozatja-
ik, valyon azok, a' kik olyan bátrak vol-
tak, hogy semmi veszedelemmel nem
gondolván azon törekedtek nagy lelki
iparkodással, hogy a' haza' hajóját tsap-
parkodással elfordítsák 's a' veszedel-
meknek terjedését megakadályoztassák,
valyon azok a' Státus' Lúzó eljárói 's
minden mások nélkül való tisztviselői, kik
az igazságnak és erkölcsi tudománynak
principiumait önnön szabadságoknak és
életjeknek veszedelmével is védelmeztek,
valyon ezek a' virtusokkal és föléli talen-
tommal tündöklő polgárok, a' kik a' töm-
lezetekbe hirtzoltattak 's halálra küldtetet-

tek — valyon nem olyan egyenes pályá-
futás' útján jártak-é mind ezek az embe-
rek, mint azok, a' kik a' hozatol, igazsá-
gos okokra nézve, elszakadtak, kíván-
dorióttak? —

„Mi azt kérjük Ferrand úrtól,
hogy valyon tsak ezekiek az utólsóknak
lehet-é jussók a' Monárkának ztyai indú-
lattyához, az alatt, míg mások nem te-
hetnek egyebet annál, hogy az Országloi igaz-
ságért 's királyi engedelemért esdekelhes-
senek néki. —

„A' szerént, a' mint Ferrand úr
mondja, a' királynak igen nehezeu esik,
hogy a' törvényprojektom' intézeteit annyira
ki nem terjesztheti, mint az ő felsége
szívében fekszik: hanem az ő felsége' kor-
mányozásához 's azon principiumokhoz kép-
pest, mellyeket ti a' bevétel és kiadás kö-
zött fenatartani fogtok, remélhetjük, hogy
eljöhet az az idő, mikor a' mi finantiánk'
állapottya lehettségessé teszi azt, hogy las-
sánlassan mind azokat a' kifogásokat elhá-
rítthatjuk, a' mellyek mostani környúlál-
lásainkra nézve szükségesek, 's mind azo-
kat egészen kielegíthetjük, a' kik most
ezen vigasztalásból nem részesíthetnek. —

„Uraim! a' Királynak szívében sem-
minek nem lehet és nints is semmi egybe-
nek helye, hanem tsak annak az állhata-
tos elkövettségnek, hogy ígereteinek
megfeleljen. Ő kinyilatkozattata egyszer
azt, hogy minden tulajdon megsérthet-
ten legyen, hogy azok a' jussok, mellye-
ket valaki mástól, valakitől szerzett magá-
nak, fenatartanak, és hogy a' birtokosi ál-
lapotnak szentül meg kell tartatni. Mi
használánk tehát olyan reményégeknek
nyújtásával, mellyeket soha nem teljesít-
hetünk, 's miért okoztunk ellenben mások-
nak ok nélkül való felelmet? —

„Ferrand úr tsak a' maga tulajdon
gondolkodása szerént szollván, és egész-
szen elfelejtkezvén arról, hogy a' nem-
zet' követeivel a' Király nevében beszél,

azon inségeknek, a' mellyek a' Frantzia nemzetén fekütek, tsak egy részét forgatta szemei előtt. A' Státus' polgárjainak tsak egy része vonta magára az ő figyelmetességét. Pedig, Uraim, hát ugyan egyedül tsak a' Kivándorlott Frantziák szenvedtek és károsítottak meg? Nem minden polgárainkat érte a' sérelem kisebb vagy nagyobb mértékben? Nem azala' papirossal fizettétek-e a' mi Státusunk' hitelezői, azok a' kik nállunk tőkepénzel bírtak, a' melly az ő kezeikben semmivé lett? Kinek volt valami tulajdona, a' ki valami kárt nem vallott volna, többet vagy kevesebbet? A' tulajdon, a' törvények, az erkölts, egy szóval mindenek megváltoztak; és a' mai gondolkodás' és megelégedés' állapota olyan mi nállunk, hogy a' régi rendek visszaállítatását megpróbálni nem lehetne, a' nélkül, hogy attól ne kellene félni, hogy azon régi nyughatatlanságoknak helyekbe, a' mellyek Frantzia országot már egyszer össze zúzták, újabb nyughatatlanságok, újabb zűrzavarok ne következzenek, 's a' többi. —

Ezekután leszállott Bedoc magára a' törvény projektomra, és ezeránt is tett néminémű kifogásokat. Legelől a' tituláshoz, a' melly így volt: *Az Emigránsok' el nem adatott jószágai'knak visszaállítatását illető törvény* — ezt a' szót, visszaállítatás nem jó kifejezésnek, találta azért, hogy ez azt teszi-fel, hogy már előre törvénytelenül elfoglaltatott volna valami — tehát így kellene feltenni a' titulust: *Az Emigránsok' el nem adatott jószágait illető törvény*.

Igaz továbbá (ezek is a' Bedoc' szavai) hogy azok a' kivándorlottak, kik a' meghívattatásra hazájokba vissza nem tértek, 's Frantzia ország ellen fegyvert fogtak, a' Státusnak törvényei által polgári módon meghalva lenni kihirdetettek; a' Király tsak Dekrétum által ezt a' halált meg nem változtathatja: tévejések is származ-

moznak belőlle az ítélő székek előtt: a' mostani törvényprojektomba tehát meghatározott módon bé kell azt is tenni, hogy az a' polgári halál, mellyet a' kivándorlottak a' törvényeknek ereje szerint magokra vettek, az óta, hogy a' mostani Constitúzió elfogadtatott, éltöröltetett legyen. Hasonló törvényes úton kell az Emigránsok által idegen országban tett házasságoknak is, mellyek a' feunálló törvények szerint erőtelenek volnának, megessmérteni. — Mind ezek után ezen változásokkal megégyező formába vétetett az a' törvényjavallás, mellyet Minister Ferrand a' Követek' háza eleibe hozott, 's már most közönséges vitatás alá vétetettik a' gyűlésben, 's kétség kívül heves vetélkedésekre fog alkalmatosságot szolgáltatni. Sokak felírták neveiket, a' kik beszélenni akarnak a' dologról.

Spanyol Ország.

Ferdinandus Király nem régen, olly kéressel kereste vala meg Pápa Szentességét, hogy az idős Spanyol Királyi familiával egyetemben Romában tartózkodó Békeesség' Fejedelmét (*Principe de-la Paçet*) fogassa el és küldje vissza ő Szentége Spanyol országba, hogy itt állítsák őtet ítélő szék' eleibe, 's ítéljék-meg. A' Szent Atya közölte a' Ferdinandus Király' kívánságát az öreg Károly Királynak, ki is a' Ferdinandustól kívánt erőszaknak magát ellene szegezvén, elégnek tartotta ő Szentége azt határozni, hogy a' Békeesség' Fejedelme ennekutánna úgy lakjék Pesaró városában, a' hol egy időtől fogva külömben is lakott, min tszámkivettetésben.

A' Pápa' Madridban lévő Nunciusa közölte ő Szentegének ezen végzését Ferdinandus Királynak: kinek egy szérszánd az is tudtára adta az ő Szentége nevében, hogy gondoskodjék az idős Spanyol Királyi familiának élelméről, melly már most Romában meg fog maradni.

Infans Don Franciscót Kárdinálissá nevezte Pápa's Szentsége.

A' sárga hielevelés Gibraltárból Kadixba is által ment.

A' Spanyol országnak különbkülömb tartományaihan felelevenült nép-pesegésekről és nyughatatlanokodásról sokat beszéllenek, és azt erősítik, hogy némelly részekben valósággal kiütött legyen a' támadás. Az eddig való Gerillás Vezérek magokat az Országlószék ellen kinyilatkoztatták. Már fennforog az Insurgens ármáda nevezet, és azt mondják, hogy Generalis Ballastérost már haza hívatta az Országlószék a' fogságból, és ötlet rendelte-ki Vezérnek az insurgensek ellen.

A' mi a' Mina' próbatételét illeti, erről most bizonyos, mint a' Párisi Gazette de France szoll, annyi, hogy semmi következtése nem lett, és hogy Pamplonában ahoz készült a' Királyi Kormányozószék, hogy néhány tisztet, a' kik Minával egygyetértettek, agyon lövessen. A' Navarrai Vice-Király felől bizonyos az, hogy minden iparkodással rajta van, hogy tsirájában kiölihasa a' támadást. Katoloniában ugyan uralkodik még a' nyughatalanság, de valamelly valóságos próbatételre még eddig nem ment a' dolog. Azt láttatnak mutatni az újabb történetek, hogy Mina nem volt semmi egygyetértésben a' több tartományokban találató nyughatalan vezérekkel.

Olasz Ország.

Az Angliai Régen s Princs' felsége, minekutánna Majlandban minden ritkaságokat 's közönséges intézeteket megnezegetett volna, Oktober 19-dik napján tovább indult onnét Florenzia felé.

Anconába September' végétől fogva olyan sok Nápolyi fegyveres seregek érkeznek-meg vizen szározon, hogy benn a' városban a' polgárokhoz is katonákát kellett szállítani; két lovas Regementek Ascoli városába küldtettek.

Északi Amérika

Az Anglusoknak Baltimore ellen tett expeditziójokrol hosszú tudósítások jöttek-ki Londonban, mellyeknek enyiből áll a' veleje: —

Gen. Ross, minekutánna Washingtonnal dolgát végezte, Baltimore felé evezett el; seregeivel a' Patapsco vize, balpartjára Northpoint mellé, Baltimoren alól 13 mértföldnyire ismét kiszállott; itt egy Amérikai tsapat fekütt sántzok között, de az ellenség oda érkezvén, magát onnét vissza vont; a' szélső vigyázó tsaportok azonközben nem soká össze tsaptak, a' hol az Anglus vezér Generalmájor Ross halálós sebet kapott; egy Vadászkatonának a' golyobissa úgy érte a' karját, hogy két oldaltsontját is eltörte és a' mejjibe ment, melyre a' Generalisazonnal a' mellette lévő Kapitány Krofton' karjai közé esett, és így kiáltott-fel: Híjjátok ide Oberster Brookot! Ah, szegény feleségem! — 's ezen szóra meghalt.

Az Anglus sereg azonközben, már most az Oberster Brook vezérlése alatt, előre nyomult, 's az ellenséget Baltimore felé 5 mértföldig nyomta, a' hol 6000 emberből álló ellenségre talált 6 ágyuval sántzok között, a' melyre oly nagy tűzzel réá ütött, hogy 15 minuta alatt kikergette sántzaiból. Valami 1000 elesett és megsebesedett emberekből, 's két ágyukból állott az ellenség vesztese. Már késő este lévén, az Anglusok az elfoglalt tsatázó mezőn háltak ekkor. Más nap (Septemb. 13-dikán reggel 1 1/2 mértföldyyire állottak Baltimoretól, a' melly kémenyen körül volt sántzoltatva: de így is réá ütött volna arra Oberster Brook, ha éppen akkor olyan izenetet nem kapott volna a' hajós sereg' vezéritől, kinek ötlet a' vizen kellett volna segíteni, hogy nem közelíthet a' vízbe süllyesztetett hajók miatt Baltimoreéhoz. Így történt, hogy felbe kel-

azon inségeknek, a' mellyek a' Frantzia nemzeten feküttek, tsak egy részét forgatta szemei előtt. A' Státus' polgárjainak tsak egy része vonta-magára az ő figyelmetességét. Pedig, Uraim, hát ugyan egyedül tsak a' Kivándorlott Frantziák szenvedtek és károsítottak-meg? Nem minden polgárainkat érte a' sérelem kisebb vagy nagyobb mértékben? Nem azala' papirossal fizették-e a' mi Státusunk' hitelezői, azok a' kik nállunk tőke-pénzel bírtak, a' melly az ő kezeikben semmivé lett? Kinek volt valami tulajdona, a' ki valami kárt nem vallott volna, többet vagy kevesebbet? A' tulajdon, a' törvények, az erkölts, egy szóval mindennek megváltoztak; és a' mai gondolkodás' és megelégedés' állapotja olyan mi nállunk, hogy a' régi rendnek visszaállíttatását megpróbálni nem lehetne, a' nélkül, hogy attol ne kellene félni, hogy azon régi nyughatatlan-ságoknak helyekbe, a' mellyek Frantzia országot már egyszer össze zúzták, újabb nyughatatlan-ságok, újabb zúrvavak ne következzenek, 's a' többi. —

Ezekután leszállott Bedoc magára a' törvény projektomra, és ezérint is tett néminémű kifogásokat. Legelől a' titulá-sában, a' melly így volt: *Az Emigránsok' el nem adatott jószágai'nak visszaállíttatását illető törvény* — ezt a' szót, vissza állíttatás nem jó kifejezésnek, találta azéit, hogy ez azt teszi-fel, hogy már előre törvénytelenül elfoglaltatott volna valami — tehát így kellene feltenni a' titulust: *Az Emigránsok' el nem adatott jószágait' illető törvény*.

Igaz továbbá (ezek is a' Bedoc' szavai) hogy azok a' kivándorlottak, kik a' meghívattatásra hazájokba vissza nem tértek, 's Frantzia ország ellen fegyvert fogtak, a' Státusnak törvényei által polgári módon meghalva lenni kihirdettek; a' Király tsak Dekrétum által ezt a' halált meg nem változtathatja: tévejgések is szá-

moznánek belőlle az ítélő székek előtt: a' mostani törvényprojektomba tehát meghatározott módon bé kell azt is tenni, hogy az a' polgári halál, mellyet a' kivándorlottak a' törvényeknek ereje szerént magokra vontak, az olta, hogy a' mostani Constitúció elfogadtatott, éltöröltetett legyen. Használó törvényes úton kell az Emigránsok által idegen országon tett házasságoknak is, mellyek a' fennálló törvények szerént erőtelene'k volnának, megeméltetni. — Mind ezek után ezen változásokkal megégyező formába vétetett az a' törvényjavallás, mellyet Minister Ferrand a' Követek' háza eleibe hozott, 's már most közönséges vitatás alá vétetettik a' gyűlésben, 's kélttség kívül heves vetélkedésekre fog alkalmatosságot szolgáltatni. Sokak felírták neveiket, a' kik beszélni akarnak a' dologrol.

Spanyol Ország.

Ferdinandus Király nem régen olly kére'ssel kereste vala meg Pápa ő Szentségét, hogy az idősb Spanyol Királyi familiával egyetemben Romában tartózkodó Békesség' Fejedelmét (*Principe de-la Pa'cét*) fogassa el és küldje vissza ő Szentsége Spanyol országba, hogy itt állíttás'k ötét ítélő szék' eleibe, 's néljék-meg. A' Szent Atya közlötte a' Ferdinandus Király' kívánságát az öreg Károly Királyal, ki is a' Ferdinandustól kívánt erőszaknak magát ellene szegezvén, elégnék tartotta ő Szentsége azt határozni, hogy a' Békesség' Fejedelme ennekutánna úgy lakjék Pesaró városában, a' hol egy időtol fogva külömben is lakott, min tszámkivettetésben.

A' Pápa' Madridban lévő Nunciussa közlötte ő Szentségének ezen végzését Ferdinandus Királyal: kinek észersmind azt is tudtára adta az ő Szentsége nevében, hogy gondoskodjék az idősb Királyi familiának élélméről, melly már most Romában meg fog maradni.

Infans Don Franciscót Kárdinálissá nevezte Pápa 6 Szeñtsége.

A' sárga hídelenés Gibraltárból Kadixba is által ment.

A' Spanyol országnak külömbkülömb tartományaiiban felelevenült nép-pesegésekről és nyughatatlanokadásról sokat beszélnek, és azt erősítik, hogy némelly részekben valósággal kiűtött legyen a' támadás. Az eddig való Gerillás Vezérek magokat az Országlószék ellen kinyilatkoztatták. Már fennforog az Insurgens armáda nevezet, és azt mondják, hogy Generális Ballastérost már hazá hívatta az Országlószék a' fogságból, és ötet rendelte-ki Vezérnek az insurgensek ellen.

A' mi a' Mina' próbatételét illeti, erről most bizonyos, mint a' Párisi Gazette de France szoll, annyi, hogy semmi következtése nem lett, és hogy Pamplonában ahöz készült a' Királyi Kormányozószerk, hogy néhány tisztet, a' kik Minával egygyetértettek, agyon lövessen. A' Navarrai Vice-Király felől bizonyos az, hogy minden iparkodással rajta van, hogy tsirájában kiűlhassa a' támadást. Katoloniában ugyan uralkodik még a' nyughatatlanság, de valamelly valóságos próbatételre még eddig nem ment a' dolog. Azt láttatnak mutatni az újabb történetek, hogy Mina nem volt semmi egygyetértésben a' több tartományokban találtató nyughatatlan vezérekkel.

Olasz Ország.

Az Angliai Régens Prins' felsége, minekutánna Majlandbá minden ritkaságokat 's közönséges intézeteket megnezegetett volna, Oktober 19-dik napján tovább indult onnét Florenzia felé.

Aucónába September' végétől fagva olyan sok Nápolyi fegyveres seregek érkeznek-meg vizen szározon, hogy benn a' városban a' polgárokhoz is katonákat kellett szállítani; két lovas Regementek Aseoli városába küldettettek.

Az Anglusoknak Baltimore ellen tett expeditziójokrol hosszú tudósítások jöttek-ki Londonban, mellyeknek ennyiből áll a' veleje: —

Gen. Ross, minekutánna Washingtonnal dolgát végezte, Baltimore felé evezett-el; seregeivel a' Patapsco vize, bal partjára Northpointmellé, Baltimoreén alól 13 mértföldnyire ismét kiszállott; itt egy Amerikai tsapat fekütsántzok között, de az ellenség oda érkezvén, magát onnét vissza vont; a' szélső vigyázó tsoportok azonközben nem soká össze tsaptak, a' hol az Anglus vezér Generálmájor Ross halálos sebet kapott; egy Vadászkatonának a' golyobissa úgy érte a' karját, hogy két oldaltsoantját is eltörte és a' mejjibe ment, melyre a' Generálisazonnal a' mellette lévő Kapitány Krofton' karjai közé esett, és így kiáltott-fel: Híjjátok ide Oberster Brookot! Ah, szegény feleségem! — 's ezen szóra meghalt.

Az Anglus sereg azonközben, már most az Oberster Brook vezérlése alatt, előre nyomult, 's az ellenséget Baltimore felé 5 mértföldig nyomta, a' hol 6000 emberből álló ellenségre talált 6 ágyuval sántzok között, a' melyre oly nagy tüzzel réá ütött, hogy 15 minuta alatt kikergette sántzaiból. Valami 1000 elesett és megsebesedett emberekből, 's két ágyukból állott az ellenség vesztese. Már késő este lévén, az Anglusok az elfoglalt tsatározó mezőn háltak ekkor. Más nap (Septemb. 13-dikán reggel 1 1/2 mértföldnyire állottak Baltimoretól, a' melly keményen körül volt sántzoltatva: de így is réá ütött volna arra Oberster Brook, ha éppen akkor olyan izenetet nem kapott volna a' hajsereg' vezéritől, kinek ötet a' vizen kellett volna segiteni, hogy nem közelíthet a' vízbe süllyesztetett hajók miatt Baltimoreéhoz. Így történt, hogy félbe kel-

lett hagyni ezen expedíziót. A' foglyok száma, kiket az Anglusok innét elhoztak, 's a' kik többre Baltimorei gazdag lakosok' gyermekei, 200 emberből áll. A' magok veszteségét, Generalis Rossion kívül 290 elesett vagy megsebesedett emberekre teszik az Anglusok. — Washington után, még Virginiában Alexandria ellen is tettek volt egy probát az Anglusok: de ez égygyezésre lepett vellek.

Kanadában ellenben az Amérikáiak voltak újabbán is a' szerentsések: de onnét még nem érkeztek-el a' környülalásos tudósítások.

Azonközben úgy látszik, hogy a' fő városnak Washingtonnak szerentséltensége, az első ijedségből való feleszmélődés után egészen felelevenítette a' többi nevezetesebb városokban a' boszszúálásnak kívánását; a' hazaszeretet mindenütt felbredett; mindenek fegyverhez kaptak es mozgásban vagynak, olyan eltökéltségnek nyilatkoztatásával, hogy meghalnak inkább, hogy sem az idegen jármat nyakokba vegyék.

A' nemzeti katonaság minden tartományokban meghívattatott a' kiállításra. New-York és Pennsylvania tartományaik egyegy millió tallért határoztak a' magok részekről kiállítandó katonaság' számára.

Washingtonnak szerentséltenségiért a' hadi titoknak Armstrong vüdlötatik, ki isjététtétvén, Monroe tétetett helyébe.

B é t s.

Itt a' Congressusra nézve ismét

egy nyilatkoztatás jött ki Német és Frantzia nyelven, melyet elkeppen fordíthatunk magyarra: —

„Declaratio.

„Mint hogy az Október' 8-ik napján költ Declaratio által a' Congressusnak elkezdődése Novembernek 1-ső napjáig elhalasztatott valla, ehezképpent azon Udvaroknak meghatalmozott Ministerek, a' melyek a' Majus 30-dikán megkésztült bekesseget alintak, égygyütt olyan égygyezésre lepetek, hogy a' magok meghatalmazó leveleiket egymással kölcsönösen közöljék, és azokat az ő Cs. K. Apostoli Felsege Udvari Statu Titkos Cancellariájának arra kirendeltetve lévő szakaszánát tegyék-le. Hogy pedig azonközben a' több Udvaroktól iderendeltetett 's megbízott személyek felől is biteles bizonyosságleveleket lehessen kapni, mind azok, a' kik ezen Congressusra szükségbizonyosság-velelkekkel meghatalmaztatva vannak, meghívattatnak, hogy ezeket ugyan ezen Cancellariához adják-bé. A' bizosi meghatalmazó levelelkek helybehagyattatásahárom tellyes hatalmú Ministerekből álló biztosság által vitetik véghez; 's ezen munkának elvégeztetése után a' feljebb említett Udvaroknak Ministerek projektumot fognak azon eszközökre nézve tenni, melyeket ők legalkalmatosabbaknak fognak ítélni arra, hogy a' Congressus' további foglalatosságainak folytattatása azokszereint meghatározassék.

A' meghatalmazó irásoknak beadattásokra rendeltetett Cancellaria, November' 3-dikán nyittatik-ki. — Költ Bétsben Nov. 1-ső napján 1814-ben.

Nov. 2-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 250 1/2 forintot Váltótzedulában. Egy Cs. arány 11 forintot 41 krt.